

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"
ГРАД АКСАКОВО, ОБЛАСТ ВАРНА

ул. "Митко Палазов" № 27^а; тел: 76-20-81; 76-32-81; e-mail: souaksakovo@abv.bg

УТВЪРДИЛ: /П/
МАРИЕЛА ПЕТРОВА
ДИРЕКТОР НА СУ „СВ. КЛ. ОХРИДСКИ“
ГР. АКСАКОВО

**ГОДИШНА УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА
ЗА
ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНЗАЦИЯ
НА УЧЕБНИЯ ДЕН
В СУ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
ГР. АКСАКОВО**

2019/2020 учебна година

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Основание за разработване на програмата

Годишната училищна програма за целодневна организация на учебния ден е разработена на основание чл.19 от Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

Редът, условията и начинът на сформирването и организирането на групи се осъществява съгласно ЗПУО, Наредба № 4/20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда и Наредба за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

1.2. Цел на програмата

Целта на програмата е да се регламентират условията и редът за провеждане на целодневната организация на учебния ден за учениците от I до VI клас в СУ „Св. Климент Охридски“ с оглед

- подобряване качеството на образованието
- превенция на преждевременното напускане на училище.

1. 3. Предназначение на програмата

Програмата е предназначена за подпомагане на целодневната организация на учебния ден в СУ „Св. Климент Охридски“ в съответствие със спецификата и конкретните потребности. Програмата включва организирането, разпределението и съдържанието на дейностите по самоподготовка, занимания по интереси и организиран отход и физическа активност в групите (I- VI клас) ЦДО като обхваща, както техните различия, така и общите им характеристики предвид постигане на качествен образователно-възпитателен процес.

2. ИЗИСКВАНИЯ

2.1. Организация на дейностите в група ЦДО

Целодневната организация на учебния ден се осъществява за ученици от I до VI клас. Целодневната организация на учебния ден включва провеждане на задължителни учебни часове по училищния учебен план и дейности по самоподготовка, занимания по интереси и организиран отход и физическа активност. Тя се осъществява при наличие на:

- финансова и материална обезпеченост на училището;
- необходимите санитарно-хигиенни условия;
- осигуряване на безопасни условия;
- заявено желание на родителите.

Целодневната организация на учебния ден се организира, като задължителните учебни часове се провеждат в самостоятелен блок – преди обяд за I клас, а за II,III,IV,V и VI класове, на смени. Дейностите по самоподготовка, занимания по интереси и организиран отход и физическа активност се организират след обяд за I клас. За II-VI клас след обяд или преди обяд.

Вътрешната структура на дейностите в часовете на ЦДО в СУ „Св.Климент Охридски“ включват следните дейности:

Блок А	организиран отдих и физическа активност /обяд/	2 часа 1 час	/I-IVклас/ /V-VIклас/
Блок Б	самоподготовка	2 часа 3 часа	/I-IVклас/ /V-VIклас/
Блок В	занимания по интереси	2 часа	/I-IVклас/ /V-VIклас/

Занятията по самоподготовка се водят в класни стаи както следва:

ЦДО I ^A	ЦДО I ^B	ЦДО II ^A	ЦДО II ^B	ЦДО II ^B	ЦДО III ^A
106	105	205	206	006	002

ЦДО III ^B	ЦДО IV ^A	ЦДО IV ^B	ЦДО V	ЦДО VI
004	306	107	002	107

Заниманията по интереси могат да се водят в компютърен кабинет, физкултурна площадка, на открито в двора на училището или други подходящи места по плана на групите ЦДО.

Всички дейности при целодневната организация се допълват. Всяка от тях има своето място и значение за постигане на общодостъпно базисно знание, основано на принципите на справедливост, толерантност и перспективност.

При планирането на образователно-възпитателния процес не могат да се изключват или заменят дейности за сметка на останалите. Правилното разпределение и разнообразяването им водят до създаване на емоционална среда, в която ученикът е предпазен от умора, отегчение, скука.

Часовете от блок А

Часовете от блок А се провеждат както следва:

ЦДО	Дейност	Ден	Час
Ia Iб	Организиран отдих и физическа активност - 2 часа	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	11:55 – 12:30 12:40 – 13:15
IIa IIб	Организиран отдих и физическа активност - 2 часа	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	I смяна 08:10 – 08:45 09:15 – 09:50 II смяна 11:55 – 12:30 12:40 – 13:15
IIIa IIIб IIIв	Организиран отдих и физическа активност - 2 часа	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	I смяна 12:05 – 12:45 12:50 – 13:30 II смяна 12:00 – 12:40 12:50 – 13:30

IVa IVб	Организиран отдих и физическа активност - 2 часа	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	I смяна 12:05 – 12:45 12:50–13:30 II смяна 12:00 – 12:40 12:50–13:30
Va	Организиран отдих и физическа активност- 1 час	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	I смяна 12:50 – 13:30 II смяна 12:50 – 13:30
VIa	Организиран отдих и физическа активност- 1 час	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	I смяна 12:50 – 13:30 II смяна 12:50 – 13:30

Дейностите по организиран отдих и физическа активност включват:

- организиране и координиране на дейностите по отдиха и спортните игри на учениците;
- наблюдение и оценка на поведенческите ситуации по време на организирания отдих и спорт на учениците;
- провеждане на беседи и разговори с учениците по възникнали затруднения, споделяне на проблеми, възникнали конфликти други за осъществяване на преход към самоподготовката;
- спазване на здравно-хигиенни норми и изисквания от учениците;
- грижа за опазване здравето и живота на децата и учениците.

По време на отдиха учениците имат възможност да реализират поведенческия си потенциал и да се разтоварят от умственото напрежение. Свободните занимания допринасят за установяване на емоционални контакти, избор на партньор, пораждаване на симпатии и антипатии, групиране и създаване на взаимоотношения. Наблюдавайки проявите и реакциите по време на отдиха, учителят е редно да отдели време за преодоляване на възбуденото състояние и преход към дейностите по самоподготовка.

Дейностите по организиран отдих и спорт на учениците не се провеждат в учебни помещения, в които се водят часовете от общообразователната подготовка. Часовете от блок А при възможност се провеждат на открито – на спортните площадки, когато метеорологичните условия позволяват това.

Часовете от блок Б

Самоподготовката допринася за правилното и трайно усвояване на учебния материал и съдейства за формиране на навици за самостоятелно учене с разбиране, стимулира любознателността и стремежа към знание, толерантно взаимодействие чрез усъвършенстване на уменията за общуване.

Часовете от блок Б се провеждат както следва

ЦДО	Дейност	Ден	Час
Ia Iб	Самоподготовка - 2 часа	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	13:25 – 14:00 14:10 – 14:45
IIa IIб	Самоподготовка - 2 часа	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	I смяна 09:15 – 09:50 10:00 – 10:35 II смяна 13:25 – 14:00 14:10 – 14:45
IIIa IIIб IIIв	Самоподготовка - 2 часа	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	I смяна 09:30 – 10:10 *20 мин.голямо междучасие 10:30 – 11:10 II смяна 13:40 – 14:20 14:30 – 15:10
IVa IVб	Самоподготовка - 2 часа	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	I смяна 09:30 – 10:10 *20 мин.голямо междучасие 10:30 – 11:10 II смяна 13:40 – 14:20 14:30 – 15:10
Va	Самоподготовка - 3 часа	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	I смяна 09:30 – 10:10 *20мин. голямо междучасие 10:30 – 11:10 11:20 – 12:00 II смяна 14:30 – 15:10 15:20 – 16:00 *20мин. голямо междучасие 16:20 – 17:00

VIa	Самоподготовка - 3 часа	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	<p>I смяна 09:30 – 10:10 *20мин. голямо междучасие 10:30 – 11:10 11:20 – 12:00</p> <p>II смяна 14:30 – 15:10 15:20 – 16:00 *20мин. голямо междучасие 16:20 – 17:00</p>

Самоподготовката е основен момент в целодневното обучение, като при нея не се изисква повторение на преподаването, а осигуряване на спокойна, съзидателна среда за работа на учениците и засилване на увереността им за самостоятелна работа. Важно в началото на самоподготовката е учителят в ЦДО да се осведоми за изявите на учениците и получените оценки по отделните предмети, както и за образователните дефицити на учениците от ЦДО. В тази връзка много важни са няколко основни момента:

- да не се избързва с помощта – да се развива у учителя умение да помага само толкова, колкото е нужно, за да насочи ученика към по-нататъшна самостоятелна работа;
- учителят трябва да стимулира активността на ученика и помощта да е съобразена с неговите индивидуални качества.

Самоподготовката на учениците при целодневна организация е ефективна, когато класният ръководител и учителят в ЦДО работят в добра комуникация, обменят информация и имат еднакви педагогически изисквания.

Дидактически изисквания по време на самоподготовката:

- преглед на преподадения учебен материал и необходимите понятия;
- степенуване по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката;
- усвояване и затвърждаване на учебното съдържание с разбиране;
- стремеж към самостоятелно преодоляване на когнитивните трудности и предизвикателства;
- подготовка на домашните работи и трайно усвояване на учебното съдържание.

За часовете по самоподготовка, в зависимост от потребностите на учениците, може да се осигуряват консултации с начални учители/учители, по съответните учебни предмети. Директорът изготвя график за консултациите.

Часовете от блок В

Часовете от блок В се провеждат както следва:

ЦДО	Дейност	Ден	Час
Ia Iб	Занимания по интереси - 2 часа	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	15:15 – 15:50 16:00 – 16:35
Pa Pб	Занимания по интереси - 2 часа	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	I смяна 08:10 – 08:45 10:45 – 11:20 II смяна 15:15 – 15:50 16:00 – 16:35

IIIa IIIб IIIв	Занимания по интереси - 2 часа	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	I смяна 08:40 – 09:20 11:20 – 12:00 II смяна 15:20 – 16:00 16:20 – 17:00
IVa IVб	Занимания по интереси - 2 часа	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	I смяна 08:40 – 09:20 11:20 – 12:00 II смяна 15:20 – 16:00 16:20 – 17:00
Va	Занимания по интереси - 2 часа	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	I смяна 08:40 – 09:20 12:05 – 12:45 II смяна 13:40 – 14:20 17:10 – 17:50
VIa	Занимания по интереси - 2 часа	понеделник, вторник, сряда, четвъртък, петък	I смяна 08:40 – 09:20 12:05 – 12:45 II смяна 13:40 – 14:20 17:10 – 17:50

Заниманията по интереси включват разнообразен набор от достъпни и забавни дейности, които имат за цел да предотвратят преумората и да развиват и обогатяват детското мислене, както и да допринесат за придобиване на полезни и нови знания или за интерпретиране и прилагане в практиката на вече получени и затвърдени знания. Преносът на знания на емпирично равнище говори за четене с разбиране, което е основа за овладяването на ключовите компетентности по Европейската референтна рамка.

Заниманията по интереси се организират с оглед мотивиране на учениците и родителите за включване в целодневната организация и могат да включват и дейности, които не са пряко свързани с часовете по задължителна подготовка/общообразователната подготовка, задължителноизбираема подготовка/разширена подготовка и свободноизбираема подготовка/допълнителна подготовка.

Заниманията по интереси могат да включват:

- дидактически игри; образователни и развиващи игри;
- спортни игри;
- запознаване с различни и достъпно обяснени български обичаи, традиции и празници;
- четене на допълнителна литература и самостоятелно общуване с книгата;
- посещение на детски спектакли, изложби и концерти;

- слушане на музикални произведения;
- игри по избор на учениците;
- изготвяне на подходяща украса за празниците, овладяване на различни техники;
- лично творчество и др.

Заниманията по интереси могат да бъдат съчетани с извънкласните дейности, тъй като и двете са част от стратегията на училището и представлява компонент от неговата система на обучение и възпитание. Основното предназначение на тези занимания е да се осъществява многостранно възпитателно въздействие в свободното от учебни занимания време, използвайки и разширявайки придобитите знания и умения в процеса на обучението.

Директорът на училището прави проучване на интересите на учениците и осигурява необходимата материална база, включително и извън наличната за училището, в зависимост от заявените потребности на учениците и от регионалната специфика в сътрудничество с родителите.

Училището осигурява безопасни и здравословни условия за изпълнение на дейностите по целодневна организация.

Заниманията по интереси се разпределят както следва:

Група за целодневно обучение	Занимания по интереси	Учител в ЦДО
ЦДО Ia	„Пиша, смятам, оцветявам и се забавлявам”	Тодорка Сиракова
ЦДО Ib	„Обичам България“	Емилия гочева
ЦДО Ia	„Уроци за сърцето ”	Зорница Йорданова
ЦДО Ib	„Занимателна математика“	Румяна Златева
ЦДО IIIa	„Четем, пишем и общуваме на роден език”	Теодора Николова
ЦДО IIIб	„Художествено слово”	Юлияна Илиева
ЦДО IIIв	„Математиката – лесна и интересна“	Николинка Маринова
ЦДО IVa	„ От А до Я в Четенето с разбиране!“	Илияна Василева
ЦДО IVб	„ От А до Я в Четенето с разбиране!“	Теодора Юнакова
ЦДО Va	„ Забавна математика”	Екатерина Граматикова
ЦДО VIa	„Обичам математиката“	Татяна Василева

2.2. Годишни тематични планове

2.2.1. Годишните тематични планове на учителите в групите за целодневна организация на учебния ден се изготвя в съответствие с броя на учебните седмици съгласно графика на учебното време.

2.2.2. Годишните тематични планове се изготвят от учителя на групата за целодневна организация на учебния ден и се утвърждават от директора на училището и съдържат:

Учебна седмица	Дата	Тема	Брой часове	Дидактически материали	Забележка
1	2	3	4	5	6

2.2.3. За снабдяване с необходимите материали, описани в колона 5, се изготвят заявки от класния ръководител или учителят в ЦДО до директора на училището.

2.3. Изготвяне и утвърждаване на график /седмично разписание на часовете в ЦДО

Училищното обучение се организира в учебни години, учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове, съгласно разпоредбите на **чл. 3 от Наредба №10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.**

Организацията на учебния ден в СУ „Св. Климент Охридски“ – Аксаково е целодневна за учениците от I до VI клас. Седмичното разписание на учебните занятия се съобразява с психо-физическите особености и възможностите на учениците и се утвърждава от директора на училището не по-късно от 3 дни преди започване на всеки учебен срок.

Часовете при целодневната организация на учебния ден следва да се съобрази с определената продължителност на учебния час в **чл. 7 от Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.**

- тридесет и пет минути - в I и II клас;
- четиридесет минути - в III и IV клас;
- четиридесет минути - в V - VI клас.

Дейностите по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и заниманията по интереси се организират в учебни часове, продължителността на които е в съответствие с **чл. 7, ал. 1 от Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование**

Разпределението на часовете за деня следва да е съобразено с възрастта и класа на учениците и техните интереси и потребности.

2.4. Норми за преподавателска работа

Нормата за преподавателска работа на учителя в ЦДО е с продължителност от 30 часа седмично и е определена в **приложение № 1 на Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда.**

Нормите за преподавателска работа на лицата, заемащи длъжност - учител ЦДО, включват дейности свързани с/със:

2.4.1. Организиран отдих и физическа активност:

- организиране и провеждане на отдиха и спорта на учениците за създаване на здравословни навици и осъществяване на преход към самоподготовката; организиране на обедното хранене на учениците;
- наблюдение и оценка на различните поведенчески ситуации по време на отдиха на учениците;
- провеждане на релаксиращи беседи и разговори с учениците по въпроси и тревоги, възникнали затруднения, споделяне на проблем, възникнал конфликт и др.;

- спазване на здравно-хигиенните норми и изисквания от учениците;
- опазване здравето и живота на децата и учениците.

2.4.2 Самоподготовка на учениците, в която се включват:

- ситуации за осмисляне на изучаваното съдържание по време на учебния час;
- усвояване на начини и методи за рационално учене;
- подготовка на домашни, проектни задания и/или задачи;
- подготовка за класни и контролни работи;
- изпълнение на допълнителни задачи и упражнения, във връзка с общообразователните учебни предмети от седмичното разписание, поставени от учителя на групата;
- формиране на умения за самостоятелно планиране и организиране на подготовката си;
- консултации с учители по различни учебни предмети. Консултациите се провеждат независимо от консултациите по чл. 178, ал. 1, т. 5 от ЗПУО.

Учителят на групата се консултира с учителите по учебните предмети и съвместно определят съдържанието на самоподготовката

2.4.3 Занимания по интереси:

- заниманията по интереси се организират в зависимост от желанието на учениците, техните възрастови особености и възможностите на училището. Могат да не са свързани с учебните предмети по училищния учебен план;
- съдържанието на дейностите по интереси по групи се определя в годишната училищна програма за целодневна организация на учебния ден.

2.4.4 Консултации с ученици:

- насочване и съдействие за провеждането на индивидуални и групови консултации на учениците с учители специалисти;
- използване на консултацията като метод за указание, предупреждение, упътване, подпомагане, научно ръководство в процеса на работа с оглед засилване самостоятелността на ученика;
- диагностициране и насърчаване на постиженията на учениците;
- прилагане на различни форми и техники за установяване на равнищата на знания и умения с цел ефективно провеждане на самоподготовката на ученика;
- комуникация с родителите и информирането им за индивидуалното развитие и напредъка на учениците;
- обсъждане с колеги затрудненията или постиженията на учениците;
- работа по индивидуални образователни програми, участие в разработването на индивидуалните образователни програми и работа индивидуално с изоставащи или напреднали ученици;
- търсене и прилагане на разнообразни, в това число и интерактивни, методи в работата си.

Извън основните дейности, определени в наредбата, в рамките на 8 часовия

работен ден учителите в ЦДО изпълняват и допълнителни дейности свързани с:

- осигуряване на необходимите материали за часовете по самоподготовка - тестове, задачи, пособия, материали, дидактическа и учебна литература и др.;
- осигуряване и подготовка на необходимите материали за часовете на дейности по интереси - материали, пособия, инструментариум и др.;
- попълване на училищна документация;
- осъществяване на връзка и взаимодействие с родителите, настойниците или попечителите;
- планиране, организиране и провеждане на квалификационно-методическа дейност в училище, свързана с възпитателно-образователния процес извън задължителните учебни часове;
- участие в организирани квалификационни дейности и програми за повишаване на квалификацията;
- участие в дейности по разработване на проекти по програми и/или дейности по реализирането им;
- координиране обмяната на добри практики помежду си;
- оказване на методическа помощ и консултации на учители в ЦДО;
- участие в провеждането на педагогически съвети, работни групи, оперативки и др.;
- участие в родителски срещи;
- участие в организирането и провеждането на подходящи училищни дейности за популяризиране на целодневната организация на учебния ден, ефективните практики, предизвикателствата и др.

2.5. Изисквания към учителите за работа в ЦДО

Учителите в ЦДО, които провеждат часовете от блоковете А, Б, В, с оглед повишаване на качеството на обучението, създават организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението.

Дейностите при целодневна организация на обучение са полезни и развиващи за учениците, ако учителят притежава необходимите компетентности, познания и умения и съумее да:

- организира, направлява и контролира ефективно възпитателно-образователния процес при целодневната организация на обучението;
- създава позитивна възпитателна и учебна среда;
- насърчава, подпомага и мотивира учениците за самостоятелна работа;
- съветва, напътства и подпомага учениците за справяне с трудностите и засилване стремежа им към постижение, самоизява и конструктивно съревнование;
- диагностицира и оценява обективно развитието и напредъка на учениците, като използва различни техники, форми и средства за установяване достигнатото от тях ниво на подготовка и постиженията им;
- зачита и защитава личното достойнство, правата и индивидуалността на учениците при оценяването;
- изгражда умения за самооценка у учениците;
- споделя с колегите затрудненията или постиженията на учениците с оглед

- подобряване на резултатите;
- наблюдава и преценява физическото и психично състояние на учениците и да съдейства за опазване живота и здравето им;
- следи и изисква за спазване на здравно-хигиенните норми и изисквания;
- информира и следи за спазване от учениците на изискванията за добро поведение в училище и обществото;
- повишава професионалната си квалификация, подпомагаща професионалното му развитие и кариера;

Подкрепящата роля на учителя в ЦДО изисква използване на съвременни педагогически технологии, методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и индивидуалните качества на ученика и спецификата на училището, като:

- ролеви игри - допринасят за реконструиране на определен тип отношения, нрави, език, бит и др.;
- симулационни игри - осъществява се учене чрез съпреживяване /емпатия/, на основата на теоретични знания се упражняват практически умения; дискусия/дебат/;
- метод на асоциациите - върху метода може да се изгради система на „предвиждане " по учебния материал въз основа на термините;
- кубирание - учебна система, която улеснява разглеждането на една тема от различни гледни точки. Удобна е за приложение при по-малките ученици. Използва се като нагледност куб, чийто страни подтикват към мислене. Цели се развиване на сравнение, анализ, практическо приложение, асоцииране, и др.;
- инсърт-система за ефективно четене и мислене чрез отбелязване, средство за контролиране на разбирането;
- рефлексия/самооценяване - обръщане към себе си /за учителя в ЦДО и ученика/. Оценява се умението за писане, четене, анализ, отговор на въпрос, решаване на казус и т.н.;
- мозъчна атака - метод за решаване на нови проблеми чрез прилагане на оригинални решения. Активизира се мисленето на учениците. Методът се прилага групово. Приемат се различни идеи, поощряване на новите идеи и нетрадиционните решения.

2.6. Документация

Дейностите по целодневната организация на образователно-възпитателния процес в училище се отразяват в следната училищна документация:

- Списък- образец 1;
- Седмично разписание на часовете в училището;
- Дневник на ЦДО;
- Годишния план за дейността на училището;
- Книгата с протоколи от заседания на Педагогическия съвет;

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

3.1. Повишаване качеството на образователно-възпитателния процес.

3.2. Повишаване нивото на социализация на учениците, обхванати в ЦДО, както и възпитание в толерантност, сътрудничество и стремеж към успех.

Програмата е приета на заседание на ПС с протокол № 9/13.09.2019 година и

утвърдена със заповед № РД-09-2062/13.09.2019 г.